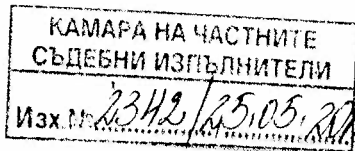

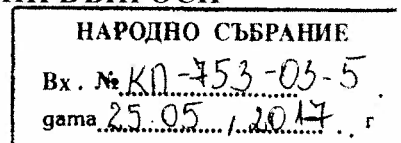

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

гр. София, п. к. 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

ДО
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

СТАНОВИЩЕ НА

**КАМАРАТА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ
ПО ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС, сигнатура № 754-01-4, ВНЕСЕН
ОТ КОРНЕЛИЯ ПЕТРОВА НИНОВА И ГРУПА НАРОДНИ
ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА 10.05.2017 г.**

Уважаеми Господин Кирилов,

Уважаеми Госпожи и Господа Народни представители,

Камарата на частните съдебни изпълнители (КЧСИ) предоставя на Вашето внимание становище по посочения по-горе законопроект. Бихме искали да припомним на уважаемите народни представители, че една от най-радикалните реформи в съдебната ни система бе въвеждането на частното съдебно изпълнение. Тази реформа не само беше оценена от Световната банка като една от най-успешните в света за 2006 г., но постоянно се дава за пример от европейските институции на държавите в преход от Европа и Азия. Единствената част от българската съдебна система, по която страната ни не търпи критики в докладите на ЕК е именно съдебното изпълнение. При частните съдебни изпълнители (ЧСИ) най-много дела образува бизнесът, след това държавата и общините, гражданите и чак на края банките. През 11-те години откакто съществува частното съдебно изпълнение на бизнеса, гражданите, държавата и общините са възстановени близо 7 млрд. лева, а над 1 млрд. лева пряко са постъпили в държавния бюджет. ЧСИ събират и вземанията на съдебната власт, с които никой не се занимаваше, както и хиляди вземания на общините, което освен чисто фискални резултати има и силен превантивен ефект.

ЧСИ изпълняват и ясно изразени социални функции, десетки хиляди работници получават заплатите си благодарение работата на ЧСИ, майки издръжките за децата си, родители след години процеси най-накрая се виждат с децата си.

Разбира се всяка система се нуждае от усъвършенстване и Камарата на ЧСИ от години предлага пакет от законодателни промени, който да осигури баланс между страните и да намали разносните по изпълнението. Именно балансът е водещ принцип, защото всеки съдебен процес има две страни. Специално в изпълнителния процес едната страна дори има съдебно признато право.

Не може да се подминава и фактът, че няма само длъжници или само кредитори, днес някой е длъжник, но утре е кредитор. Затова законът трябва да осигури защита на правата и на двете страни. Не бива да се забравя и че у нас все още

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

гр. София, п. к. 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

има много хора, които си мислят, че са извън закона, че могат да не си плащат задълженията и да не изпълняват съдебните решения. Техните задължения на практика се погасяват от добросъвестните граждани, в чиито сметки за ток, вода, телефон, парно, в лихвите по кредитите им и т.н., компаниите и банките са включили и загубите си от некоректните платци. България е в челото в Европа по брой загинали при ПТП защото чувството за безнаказаност битува у множество шофьори, чиито глоби никой не събира.

Съдебното изпълнение (у нас то се провежда почти изцяло от ЧСИ, тъй като кредиторите не искат и да чуят за държавни съд. изпълнители) е от особена важност не само за ефективността на съдебната система и върховенството на закона, но и за финансовата и банковата система, за гражданския оборот и бизнеса, както и за бюджета на общините и държавата. Също така и за чуждестранните инвеститори, за които е от първостепенно значение ефективността на съдебната система и в частност на съдебното изпълнение като гаранция за защита от нелоялни контрагенти. Всяка интервенция в него трябва да е много внимателна и добре обмислена, ако пипнеш едно да не развалиш три, т.е. повече оценка на реалните ефекти от промените и по-малко пиар и популизъм.

По-нататък излагаме конкретни бележки по параграфите от внесенния законопроект:

По § 1 от Законопроекта:

§ 1. В чл. 42, ал. 1 се създава изречение трето: *"Разноските по връчването чрез кметството са за сметка на ищеца."*

Смятаме, че предлаганата разпоредба в този вид се нуждае от прецизиране. Практиката на ЧСИ показва, че например след въвеждането на ал.4 от чл.431 ГПК множество предимно малки общини въведоха неоправдано високи такси за предоставяне на информация и справки по искане на частни съдебни изпълнители, което наложи поотделното им атакуване пред административните съдилища. Опасяваме се, че предлаганото изменение ще предизвика въвеждането на несъществуващи досега местни такси за връчване на книжа.

По § 2 от Законопроекта:

§ 2. В чл. 47 се правят следните изменения и допълнения: 1. в ал. 1:

а) в изречение първо след думата *"ответникът"* се добавя *"в продължение на един месец"*.

б) създава се изречение трето: *"Невъзможността ответникът да бъде намерен на посочения по делото адрес се констатирана с най-малко три посещения на адреса, с интервал от поне една седмица между всяко от тях, като най-малко едно от посещенията е в неработен или неприсъствен ден."*

Считаме, че не би следвало поради факта, че ответникът по делото, както и длъжникът (разпоредбата ще бъде приложима и към длъжника в изпълнителното производство) не е изпълнил задължението си по чл.90, ал.1 от Закона за гражданската регистрация, като не е заявил извършена промяна в постоянния си или настоящ адрес в съответния регистър, или целенасочено се укрива, да не могат да му

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

гр. София, п. к. 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

бъдат връчвани документи и да се забавя връчването с месеци. Трикратното посещение на адреса, и то в различно време, понастоящем е изискване на непротиворечивата практика при връчванията на съобщения и призовки на страните в производствата, която се следва от съдилищата.

Според Камарата на ЧСИ е **по-удачно правилото да не намира приложение в хипотезите, в които още при първото посещение на адреса бъде установено категорично, че адресатът на съобщението не живее там.** Например: жилището е продадено и новият собственик не знае местонахождението на адресата, къщата е съборена и на мястото ѝ има строеж и др. подобни. В такъв случай последващи посещения на връчителя биха били безсмислени и само ще отложат във времето извършването на необходимите процесуални действия. Това влиза в открито противоречие с поставената и преследвана от новия Граждански процесуален кодекс цел – бързината. Не бива да се забравя и чисто житейската последица, че последващите посещения ще причиняват неудобства за пребиваващите на адреса, които може не само да нямат нищо общо с делото, но и с адресата.

Камарата на ЧСИ подкрепя предлаганото изменение в алинея 3, б. „а“ на чл.47 от ГПК, но по отношение на б. „б“ смятаме, че не е удачно съдът да се превърща в разследващ орган, който служебно да установява къде работи длъжника, респективно „мястото за осъществяване на стопанска дейност“, каквото и да значи последното.

По отношение на нормите, уреждащи призоваването смятаме, че е най-правилно да се постигне съгласуване и консенсус с магистратите, адвокатурата и правната доктрина.

По § 3 и § 4 от Законопроекта:

Камарата принципно не възразява срещу предлаганите изменения. Понастоящем такова изискване има в образците по Наредба № 6 от 20.02. 2008 г. за утвърждаване на образци на заповед за изпълнение, заявление за издаване на заповед за изпълнение и други книжа във връзка със заповедното производство, издадена от Министерство на правосъдието. Няма пречка същото да стане реквизит и на съдебните решения.

По § 5 от Законопроекта:

Въпросът кои субекти ще се ползват от заповедното производство не засяга съдебните изпълнители. От гледна точка на ЧСИ дори е по-добре да изпълняват влезли в сила съдебни решения, а не заповеди за изпълнение, вземанията по които може да са спорни.

Но принципно не виждаме логика защо при положение, че огромната част от длъжниците на банки не оспорват задълженията си, вземанията на банките да бъдат премахнати от незабавното изпълнение. С приемането на **Тълкувателно решение № 4/2013 от 18.06.2014 г. по тълкувателно дело № 4 по описа за 2013 г. на Общото събрание на Гражданска и Търговска колегия на ВКС** беше вменено като задължение на банките да уведомяват длъжниците за настъпилата предсрочна изискуемост. В този смисъл, предложението за изменение на чл. 417, т.2 от ГПК, предвиждащ отпадане на възможността банките да се снабдяват със заповед за незабавно изпълнение е ненужно, доколкото те към датата на подаване на

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

гр. София, п. к. 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

заявлението в съда са търсили и уведомили клиента си. А и е трудно да се повярва, че ползвалото кредит лице, което не е плащало задълженията си, не знае това. По скоро би трябвало да се разсъждава в посока при основателно оспорване на дълга по-лесно да може да се спре изпълнението. Следва да се помисли, дали не е уместно и частните съдебни изпълнители да имат право да връчват изявленията на банките за настъпилата предсрочна изискуемост, доколкото същите професионално връчват книжа.

По § 6 от Законопроекта:

Нямаме възражения в чл. 418, ал. 5, изречение първо след думата "лист" да се добавят думите "и поканата за доброволно изпълнение". Такава е и досегашната практика. **Будят недоумение обаче** предлаганите изменения в изречение второ: думите "съобщението, с което е връчена заповедта за изпълнение" да се заменят с думите „връчените документи с отбелязване на връчването на всеки един от тях".

На първо място се създава неяснота и предпоставка за бъдещи съдебни спорове относно броя и вида на връчваните документи.

На второ място, не са предвидени процесуалните последици от пропускане на такова отбелязване на някой от документите.

По § 7 от Законопроекта:

Предлаганите изменения са тясно свързани с тези по § 5 от Законопроекта, поради което поддържаеме изложените по-горе съображения по § 5. Не виждаме основание, а и практически смисъл вземанията на банките да бъдат премахнати от обхвата на заповедта за незабавно изпълнение

По § 8 от Законопроекта:

Считаме, че не следва да се предоставя възможност по чл.435, ал.2 от ГПК (буква „а“ от § 8 на Законопроекта) *да се обжалва пред съд* определената цена, тъй като освен, *че ще забави изключително много изпълнителното производство*, това *ще натовари неимоверно много окръжните съдилища* и ще представлява съществено отстъпление от принципите на реформата, проведена с приемането на действащия ГПК.

Обжалването на всички действия на съдебния изпълнител, включително оценката, *беше най-големият проблем на отменения ГПК* и при неговото действие Република България беше осъждана многократно от ЕСПЧ в Страсбург. Изпълнителният процес дори по влязло в сила съдебно решение се точеше с години и точно това сега изненадващо се предлага отново. Няма по-безсмислено нещо от това в съда да се точи процес, който да определя колко е пазарната стойност на вещ, тъй като когато той приключи, цените на пазара ще са се променили, ще трябва нов процес и така до безкрай.

Целените от вносителите гаранции, че продажбата ще се реализира при реална пазарна цена, която ще удовлетвори кредитора и защити длъжника, **могат да се постигнат по друг начин**, например чрез предвиждане на *задължително участие на вещо лице* (лицензиран оценител) при оценяването на описваното имущество, чрез *възможност за оспорване на изготвената от него оценка* по съществуващия ред на чл.200, ал.3 от ГПК и *задължение в този случай съдебният изпълнител да назначи*

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

гр. София, п. к. 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

друго или повече вещи лица, както и обжалваемост на отказа му да стори това. Това далеч по-удачно решение се съдържа в внесените от Правителството в предходното 43-то НС проекто-закон за изменение на ГПК (сигнатура – 502-01-58, внесен на 13.07.2015 г.).

Най-големи гаранции за справедливост на продажната цена и изобщо на цялата процедура по продажба на имущество се създават при въвеждане на електронни търгове, така както е в други държави като Литва, Естония, Латвия, Унгария и Казахстан. Затова КЧСИ настоява и у нас да се предвидят такива, така ще се елиминират всякакви възможности за манипулации, ще се създаде възможност и за доброволни продажби от страна на добросъвестните длъжници като се спестят разходите за съдебни производства на страните и ще се постига максимално висока цена.

От друга страна Камарата на ЧСИ не само не възразява, а и подкрепя предложеното в буква „б“ на § 8 от Законопроекта разширение на обхвата на обжалване на действията на съд. изпълнител в **чл.435, ал.2** от ГПК.

Предлаганото изменение на **чл.435, ал.4** от ГПК обаче би довело до масови злоупотреби с внезапно „появяващи“ се „трети лица“, свързани например с недобросъвестен длъжник или действащи самоинициативно с цел изнудване на страните в изпълнителното производство, които ще подават допустими съгласно изменението, но неоснователни жалби, позовавайки се на чл.43б, ал.1, изр. второ от ГПК, че „сега узнават за действието“, но владеят имота / вещта, към която е насочено изпълнението. **По този начин ще се блокира и то с години всеки един изпълнителен процес, при който се осребряват вещи.**

Предложението в § 8 от Законопроекта, с което се създава нова ал. 5 представлява **много сериозно отстъпление от философията на новия ГПК от 2007 г.** с прокламираните при приемането му концентрационно начало, процесуална дисциплина и бързина. Така, още преди приемането на новия ГПК беше въведено еднократното призоваване (чл.41, ал.6 от отменения ГПК и чл.56 от действащия ГПК), след редовното осъществяване на което страната е длъжна сама да следи за хода на процеса, за съдържанието на съставените протоколи (чл.150 – чл.151), задължението своевременно да направи и изчерпи всички свои искания и възражения. Предложението е *неопределено относно обхвата* на действията на ЧСИ, които подлежат на обжалване и *правния интерес от това*: защо например „лице по ал.3“ каквото се явява лицето, внесло задатък до последния ден на проданта, или вискател, участвал като наддавач, без да дължи задатък, трябва да може да обжалва поради нарушения, „засягащи надлежното уведомяване, опис и оценка“, т.е. права на длъжника? Кое надлежно уведомяване и за кое действие визират вносителите?

По § 9 от Законопроекта:

Недоумение бди и предлаганото изменение на чл. 443 от ГПК предвиждащо, че когато удовлетворяването може да се осъществи чрез предложения от длъжника начин за изпълнение, съразмерен със задължението, наложените от съдебния изпълнител обезпечителни мерки не могат да надхвърлят размера на задължението. Никой не може да каже предварително дали изобщо една вещь ще се продаде някога на публичен търг още по-малко каква ще бъде постигната крайна цена. Ако целта е да се въведе пропорционалност на изпълнителните способности спрямо

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

гр. София, п. к. 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

размера на задължението то тя тук не само не е постигната, а ще се стигне отново до частично или пълно неудовлетворяване на кредиторите. Ако например за дълг от 5 000 лв. е наложен запор върху един автомобил на приблизително същата стойност, докато трае процедурата и поради поведението на длъжника, който често прогонва потенциалните купувачи, никой може да не се яви на търга и / или цената му да падне многократно поради влошаване на състоянието му. В същото време длъжникът ще се е освободил от секвестрируемия си имот и кредиторът няма да получи удовлетворение.

Следва да се има също така предвид, че размерът на задължението в изпълнителното производство никога не е предварително зададена окончателна величина: начисляват се лихви, налага се с оглед усложненията в процеса извършването на допълнителни разности, *във всеки момент съгласно чл.458 от ГПК може да се присъедини Държавата като кредитор, могат да се присъединят и частни вискатели – чл. 456 ГПК*. Предлаганата разпоредба е практически неприложима, а не е ясно и какви ще бъдат правните последици от неспазването ѝ.

По § 10 от Законопроекта:

Камарата на ЧСИ **не възразява** против предлаганите със Законопроекта изменения на чл. 446 ГПК, но смятаме, че специално несеквестрируемостта на средствата по банкови сметки е по-добре проведена в споменатия по-горе проект на МС.

По § 11 от Законопроекта:

Камарата на ЧСИ **не възразява** против предлаганото изменение в чл. 454, ал. 1.

По § 12 от Законопроекта:

КЧСИ **не възразява** против предлаганото изменение в чл. 493, т. 1. Считаме, че аналогично разрешение трябва да се намери и за сходните ситуации при публичната продажба на неподеляем делбен имот.

По § 13 и § 14 от Законопроекта:

КЧСИ **не възразява** против предлаганите изменения.

По § 15 от Законопроекта:

КЧСИ счита, че предлаганото изменение да не се допуска изпълнение срещу имоти, вещи и вземания – държавна или общинска публична собственост, *е изключено* – тези обекти така или иначе се намират извън гражданския оборот.

Считаме, че е редно след наложена възбрана върху частна общинска собственост, да не може с решение на общинския съвет например да се променя статутът ѝ в публична. Касае се обаче за „казуистика“, която няма място в нормативен акт от ранга на кодекс. Във всеки един отделен случай по подобни спорове думата ще има съдът.

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

гр. София, п. к. 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

По § 16 от Законопроекта:

Нямаме възражения по предлаганата преходна и заключителна разпоредба.

По § 17 от Законопроекта:

С този параграф от Законопроекта под формата на преходни и заключителни разпоредби се предлагат сериозни изменения в Закона за частните съдебни изпълнители.

Становището на КЧСИ по предлаганите промени е следното:

1. **Предлаганите изменения – създаване на нов чл. 19а в ЗЧСИ** отварят широко поле за злоупотреби – например ежедневни последователни искания от длъжника за цялостно копие от делото, като не се споменава нищо в предложението за това за чия сметка ще бъдат разносните по изготвяне на копие. Следва да се има предвид и че някои от изпълнителните дела се състоят от хиляди страници. Длъжникът или негов представител може по всяко време да се запознава с делото, да получава необходимите му копия от документи, което поставя въпросът какво налага цялото дело във вид на копие да бъде изнасяно от кантората. Съгласно Закона за защита на личните данни по делата се съхранява и информация за страните и трети лица, която е защитена и може да се предоставя само на самите тях. По същия начин се поставя въпросът и за вискателя, който би могъл да злоупотребява с личните данни и да притеснява длъжника извън процеса.

2. **Относно предлаганите изменения в чл. 65 и чл.70 от ЗЧСИ:** увеличаването на минималния размер на наказанието „лишаване от правоспособност“ на ЧСИ от 1 на 3 години не е обосновано нито логически нито е правно издържано. Принципът при всяка санкционна отговорност е наказанието да съответства на извършеното нарушение. В случая обаче той грубо се нарушава, като ще се налагат много по-тежки наказания от колкото би следвало. Такава промяна ще има и силно негативен ефект, доколкото пред угрозата да бъде наказан солидно, всеки ЧСИ би предпочел да не извърши някакво действие, отколкото да рискува. Неправилно е и предложението за увеличаване броя на членовете, посочени от министъра на правосъдието в Дисциплинарната комисия от 1/2 на 2/3. Всички правни професии у нас се саморегулират, вкл. и по отношение на налагането на дисциплинарни наказания. Единствено в ЗЧСИ е предвидено, че Министърът на правосъдието посочва половината от членовете на Дисциплинарната комисия, съответно и негов представител участва в наказващия състав. Така е постигнат баланс – съдебните изпълнители са независими за да могат да изпълняват безпристрастно всяко едно съдебно решение, но министърът има влияние и е коректив в тези производства. Ако не е доволен от постановеното решение на дисциплинарната комисия, Министърът на правосъдието може да обжалва същото пред ВКС. КЧСИ се отнася изключително отговорно към контролните си функции, работи в тясно сътрудничество с министерство на правосъдието, като само за миналата година, наред с всички останали наказания е поискала и 6 лишавания от права

3. **По отношение на предлаганото изменение в чл. 78 от ЗЧСИ** – създаване на ал. 5 с текст „*сборът на всички такси по изпълнението не може да надвишава размера на задължението*“ и в чл. 83 – създаване на ал.4 с текст: „*върху сумата, която длъжникът е погасил в срока за доброволно изпълнение, такса не се*

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

гр. София, п. к. 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

събира", считаме, че ако бъдат приети, ще имат изключително тежки последици не само за системата на ЧСИ, които се самоиздържат, но и за кредиторите и длъжниците:

а) На първо място Тарифата за таксите и разноските към ЗЧСИ (обн. през м. април 2006 г.) е изработена въз основа на икономически анализ, извършен от Института за пазарна икономика през далечната 2005 г. и *за тези близо 12 години не само не беше актуализирана*, за разлика от например Тарифата за нотариалните такси (увеличение през 2009г.) и Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения (увеличение през 2009г. и през 2014г.), *но и на два пъти беше намалявана*:

С промените в нея от 2012 и 2013г. таксите на ЧСИ бяха драстично понижени. Например таксата за опис на имущество при дълг от 1 000 лв. е 1,5 % от този размер на дълга, независимо че може да е описан имот на стойност 100 хил. лв. По този начин се елиминира мотивацията на ЧСИ да насочват изпълнението към несъразмерно на дълга имущество.

Наред с другите промени се въведе и ограничението, че сборът на всички пропорционални такси по едно изпълнително производство не може да надвишава една десета от задължението.

Видно и от горните примери Тарифата не просто урежда цени за определени дейности, а пряко влияе върху работата и поведението на ЧСИ по делата, като определя ефективността, бързината и законосъобразността на изпълнителния процес. Тарифата на съдебното изпълнение у нас рецепира най-доброто от европейските практики, като направи качествена промяна – от цена за действия, към цена за ефективно реализирани вземания. Таксите в нея са функция на това изпълнено ли е съдебното решение, получил ли е кредиторът това, което му се полага. Вследствие на този сериозен труд, анализ и експертиза се постигна една балансирана тарифа, която защитава както кредиторите, така и длъжниците, като цената на принудителното изпълнение у нас е една от най-ниските в цяла Европа.

б) Вносителите обосновават поредното предложение за промени в таксите на ЧСИ с мотива, че така щели да се намалят разноските за събиране на задълженията. Но простата сметка показва, че таксите на ЧСИ (20 % от които винаги са ДДС) са най-малкото перо от размера на всяко задължение по изпълнително дело, тъй като юрисконсултските възнаграждения (дори след последните изменения в ГПК, и намалени те пак са не по-малко от 300 лв.), адвокатските хонорари (общо минимум 650 лв. - в производството по издаване на изпълнителен лист и в производството пред ЧСИ) и държавните такси пред съда в пъти ги надхвърлят.

Тоест заявената цел изобщо няма да се постигне, но за сметка на това ще бъде разрушена цялата система на ЧСИ.

в) Ограничението сборът на всички такси по изпълнението да не надвишава размера на задължението, *на практика ще доведе до отказ да се събират малките дългове*, а те са най-масови, тъй като вземанията на голяма част от бизнеса, на съдилищата, общините и гражданите са именно в този диапазон. Както и вземанията за издръжка. (Например няма как ЧСИ да събира една глоба в полза на общината, възлизаща на 20 лв. при положение, че разходите за това ще надхвърлят таксата за образуване на изпълнително дело от 20 лв. без ДДС) Това ще доведе до ощетяване на кредиторите, на фиска, до прибегване до алтернативни методи на събиране на вземания и в крайна сметка до най-страшното – *на всички в държавата ще стане*

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

гр. София, п. к. 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

ясно, че малките задължения не се събират принудително и съответно никой няма да ги плаща.

г) *Изменението предвиждащо, върху сумата погасена в срока за доброволно изпълнение такса да не се събира* е предлагано многократно и винаги е отхвърляно (включително и от Върховния административен съд), тъй като **не е в полза на гражданите**, които практически не могат да погасят дълга си в този срок (или изобщо не разполагат със средства или плащат малки суми на части), **а обслужва корпоративни интереси на силните икономически субекти - монополисти, застрахователи, финансови институции** и др., които могат да си позволят да погасят целия дълг веднага след образуване на изпълнително дело. В същото време обаче това изменение ще доведе до драстично изкривяване на системата на ЧСИ, които нямат да предприемат нищо докато не изтече срокът за доброволно изпълнение, през което време недобросъвестни длъжници ще имат възможност да изтеглят парите си от банката и да се освободят от имуществото си, прехвърляйки го на подставени лица. В този случай **ошетени ще бъдат кредиторите**. Възможна е да станем свидетели и на друга крайност – някои ЧСИ ще предприемат всички възможни мерки да притиснат и блокират длъжника, така че той да не може да плати дълга си толкова бързо. Тогава **потърпевши ще са длъжниците**.

ЧСИ са последни по веригата на съдебното установяване и събиране на вземания, но тъй като те „връчват общата сметка“, хората погрешно остават с впечатлението, че всички дължими суми са към ЧСИ. **Разноските по изпълнението могат да се намалят драстично, във внесения от правителството в предходното 43-то НС проекто-закон за изменение на ГПК (сигнатура – 502-01-58, внесен на 13.07.2015 г.)** има редица предложения, които водят до този резултат. Същите могат да се надградят, включително и с въвеждането на електронните запори, доброволните продажби и електронните търгове, както и със създаването на процедура за извънсъдебно събиране на малките задължения. Такава съществува в редица европейски държави, включително и съседните Сърбия и Македония и е напълно безплатна за длъжниците.

По § 18 от Законопроекта

С § 18 вносителите предлагат изменения в Закона за съдебната власт в чл. 264, ал. 2, изречение второ думите "вземания на органите на съдебната власт" се заменят с "публични вземания".

По така предлаганата промяна в ЗСВ в посока възлагане на държавните съдебни изпълнители (ДСИ) да събират публични вземания *не е изложена никаква обосновка, нито мотиви в проекта*. И това според нас не е случайно, тъй като такива не могат да се посочат. В множество държави от Западна Европа от векове съществува моделът на изцяло частно съдебно изпълнение, който беше пренесен и във всички държави от Източна Европа, с изключение на Босна и Херцеговина, Хърватска и Словения. Дори страните от бившия СССР като Украйна, Азербайджан, Казахстан реформираха съдебните си системи като въведоха ЧСИ и наскоро премахнаха ДСИ. От близките до България Сърбия, Косово, Македония, Румъния, Гърция, всички са с изцяло частно съдебно изпълнение, като единственото изключение е Турция.

Международният съюз на съдебните изпълнители, който обединява близо 100 държави от цял свят, официално и постоянно застъпва тезата, че именно

КАМАРА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

гр. София, п. к. 1301, община Възраждане, ул. „Пиротска“ № 7, ет. 4
тел.: 02/980 77 32; тел./факс: 02/980 82 58
Web: www.bcpea.org; e-mail: info@bcpea.org

либералният модел на професията е този, който не само е по-ефективен, но и дава много по-добри гаранции за върховенството на закона и за защита правата и законните интереси на гражданите. При положение, че по официални данни на Министерство на правосъдието, ДСИ в България за 2016 г. са събрали едва 69 млн. лв., (от които само 4 млн. лв. за такси), а държавата харчи десетки милиони за издръжката на дейността им, да се предлага възлагането на ДСИ и на публични вземания *означава, държавата да не иска същите да се събират*. За сравнение за 2016 г. ЧСИ са събрали над 1 млрд. лв., а държавата не само че не прави никакви разходи за тях, а и всяка година получава над 100 млн. лв. от дейността на ЧСИ. Най-обективен критерий за качеството на работа на двете системи е оценката на кредиторите, 90 процента от които се обръщат към ЧСИ, а не към ДСИ. Когато ДСИ събират публични вземания това не е безплатно за бюджета и за данъкоплатците, тъй като всички разходи по изпълнението се поемат от бюджета на съответния съд. Тоест държавата за да събере една глоба от 20 лв. например, може да похарчи 50, 100, 200 лв., че и повече в зависимост от хода и продължителността на изпълнителните действия. Докато при ЧСИ събирането на публични вземания не струва и една стотинка на бюджета.

Работниците и служителите с неизплатени трудови възнаграждения, както и майките, търсещи издръжка за децата си, масово възлагат вземанията си за неизплатени заплати и издръжки на ЧСИ, а не на ДСИ. И това въпреки публичното разпространяване на невярната теза, че при ЧСИ е по-скъпо. Тези дела се работят от ЧСИ без гражданите-кредитори да заплащат нищо, както между впрочем е и по огромната част от десетките хиляди дела в полза на държавни институции, съдилища и общини. Разноските по този вид дела са изцяло за сметка на ЧСИ, които биха са ги възстановили само при успешното им приключване, но е известно, че поради голямата бедност средната събираемост у нас е между 20 и 30 процента от предявените вземания. ЧСИ, които са на самоиздръжка и по закон следва да им се заплаща авансово всеки разход, в 70-80 процента от тези случаи за своя сметка финансират изпълнението в полза на гражданите, държавата, съдилищата и общините. Факт, който изобщо не е известен на обществото, но има голямо значение, когато отново и то популистки се поставя въпросът за Тарифата към ЧСИ.

В обобщение – така предложените промени ще доведат до обезсмисляне на съдебното изпълнение поради неговата пълна неефективност независимо дали се провежда от ЧСИ или ДСИ, както и до ликвидиране на системата на ЧСИ, поради изключително погрешното интервениране в принципите за формиране на техните приходи.

С уважение,

Георги Дичев
Председател на

Съвета на Камарата на частните съдебни изпълнители